Musíme přehodnotit úlohu Evropy v novém světě – projev předsedkyně Metsolové před vedoucími představiteli EU

Předsedkyně Evropského parlamentu Roberta Metsolová přednesla na neformálním zasedání Evropské rady, které se konalo ve čtvrtek ve francouzském Versailles, následující projev:

Vážené paní prezidentky a předsedkyně vlád,
vážení páni prezidenti a předsedové vlád,
milí přátelé,

Mariupol jsem nikdy nenavštívila, ale jméno tohoto města mi navždy utkví v paměti. Ostřelování porodnice a dětské nemocnice je činem, který se do dějin zapíše jako hanebný akt, jako nelidský čin, který nám naprosto jasně ukázal, jaké hrozbě čelíme.

Putinova invaze na Ukrajinu rozbila mír, v němž jsme v Evropě po dlouhou dobu žili. Změnila vše, nejspíše navždy. Naše reakce musí být přiměřená této hrozbě, která vážně, reálně a čím dál více ohrožuje naši kolektivní bezpečnost.

Musíme přehodnotit úlohu Evropy v tomto novém světě.

Zaprvé musíme naléhavě posílit naše investice do obrany a do inovativních technologií a pokračovat v budování skutečné bezpečnostní a obranné unie. Unie, která bude proaktivní, flexibilní, agilní a odolná. Takové Unie, která bude schopna čelit novým hrozbám. To znamená, že musíme přejít od slov k činům. Znamená to, že musíme reformovat stálou strukturovanou spolupráci.

Znamená to zvýšit naše vnitrostátní rozpočty a promyšleným způsobem využívat náš společný rozpočet EU, aby bylo zajištěno, že potřeby v oblasti schopností budou v případě potřeby pokryty kolektivním financováním.

Rozpočet Unie je naším klíčovým nástrojem pro posílení solidarity a soudržnosti.

Nestačí pouze Evropský obranný fond, musíme zajistit, aby rozpočet EU přispíval k naší politice v oblasti bezpečnosti a obrany všude tam, kde je přínosem. Musíme rozpočet využít k provádění Strategického kompasu a zajistit, aby se obranná unie stala skutečností.

Je třeba, aby Evropská obranná agentura a další agentury Unie činné v této oblasti byly zastřešeny rozpočtem EU. V době, kdy hledáme způsoby, jak prolomit tabu a vybudovat silnější evropskou obranu, bychom měli znovu tuto možnost zvážit.

Zadruhé musíme zdvojnásobit naše úsilí o snížení energetické závislosti na Kremlu.

Našim bezprostředním cílem musí být energetická bezpečnost. Bezpečnost je založena na diverzifikaci – našich zdrojů energie, dodavatelů a dodavatelských sítí.

Je třeba, abychom v současné krizi měli na paměti to, že energetika je a vždy byla politickou otázkou. To Rusko pochopilo již před lety.
Je čas, aby Unie vyslala jasný signál tím, že:
- omezí dovoz ruského vývozního zboží, včetně zemního plynu, ropy a uhlí;

- provede přezkum veškeré certifikace udělené ruským energetickým společnostem;
- bude se zabývat možnostmi skladování plynu, společného zadávání veřejných zakázek na plyn, společných mechanismů financování;
- zvýší podíl nízkouhlíkové energie a energie z obnovitelných zdrojů v naší skladbě zdrojů energie prostřednictvím rychlejšího provádění balíčku „Fit for 55".

Naším cílem musí být budoucnost bez jakéhokoli plynu z Ruska. Je to ambiciózní, ale nezbytné.

Evropský parlament je silným zastáncem cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, většího propojení mezi členskými státy, posílení naší skladovací kapacity a snížení závislosti na jednotlivých dodavatelích. Tato opatření mohou EU pomoci v tom, aby nahradila ruský plyn a zároveň rychle zvýšila podíl našich vlastních zdrojů energie ještě před rokem 2030. Je zřejmé, že máme-li splnit naše ambiciózní cíle v oblasti klimatu, musíme přejít od fosilních paliv k udržitelnějším a čistým zdrojům energie, obnovitelným zdrojům energie, vodíku, ale také k bezpečné a moderní jaderné energii.

Podstata věci je následující: neměli bychom být nuceni setrvávat v situaci, kdy financujeme bomby, které dopadají na Ukrajinu.

Musíme se zabývat rostoucími cenami energií a tím, jaké kroky lze učinit ke zmírnění tohoto jevu.

Musíme být rovněž schopni vysvětlit tyto kroky našim občanům. Právě v této věci se můžete spolehnout na to, že Evropský parlament a naši poslanci budou tento evropský postoj šířit.

Zatřetí musíme více hovořit o potravinovém zabezpečení. I tato otázka se musí stát nedílnou součástí našich diskusí o strategické autonomii Evropy. Naše dodavatelské řetězce musí být jasnější a silnější.

Za čtvrté – to, co jsme dosud viděli, pokud jde o evropskou koordinaci, solidaritu a jednotu, je bezprecedentní – a musí být vzorem i do budoucna.

Členské státy se postavily do čela úsilí, díky němuž naše komunity a rodiny přijaly více než 2 miliony Ukrajinců. Nepřijali jsme jen masivní sankce, ale projevili jsme současně také skutečnou solidaritu a otevřeli jsme Ukrajincům naše domovy i srdce. Ukázali jsme Evropu v tom nejlepším světle.

Naše činy dostály našim slovům. Ukrajině jsme poskytli pomoc, zbraně a díky otevřené evropské perspektivě prostřednictvím její kandidatury na vstup do Unie jsme obyvatelům Ukrajiny dali také naději, že upevní svou evropskou budoucnost. Musíme také více pomáhat sousedním zemím vyrovnat se se současnou situací, přičemž do této pomoci musí být zahrnuty Moldavsko a Gruzie.

Nemůžeme nechat Ukrajinu osamocenou. A jsem přesvědčena, že každý z nás u tohoto stolu je pevně odhodlán nedopustit, aby se tak stalo. Putin podcenil naši rozhodnost a stejně tak se mýlil ve svém odhadu nezlomnosti Ukrajinců a jejich odporu.

Musíme být stejně nezlomní jako ukrajinský lid. Víme, že se Putin nezastaví v Kyjevě, stejně jako se nezastavil na Krymu. Taktiku, kterou vypiloval v Sýrii, využil v plném rozsahu v Evropě. Naše úsilí o to, aby za tento omyl zaplatil jako nikdy předtím, je správné.

Naše sankce musí mít i nadále tvrdé dopady. Kremelským oligarchům musí být odepřen přístup k pohodlnému životu, na který si v Evropě zvykli. Naše podniky již nesmí hledat možnosti pro svůj růst v Rusku. Velkou roli v tom sehrál tlak veřejnosti, ale musíme být připraveni na to, že může postupně slábnout. Současně se musíme postarat o to, aby kryptoměny nebo nové nástroje finančních technologií nenabízely možnost, jak se sankcím vyhnout.

Putin musí těžce pocítit dopady svých činů, ale ani na naší straně to nebude bezbolestné – je to však cena, kterou musíme v tomto rozhodujícím momentu evropských dějin zaplatit, a myslím, že naši lidé jsou ochotni ji zaplatit.

Náklady Putinovy války dopadají na naše komunity a my musíme být připraveni zabezpečit hospodářskou základnu Evropy. Znamená to restrukturalizaci a nové investice v oblasti výzkumu a surovin (v této souvislosti je velmi důležitý návrh Komise týkají se evropského aktu o čipech), ale vyžaduje to také pomoc těm podnikům, po nichž chceme, aby se již neorientovaly na Rusko, a výrazné posílení úsilí v oblasti digitální a zelené transformace. Naše Zelená dohoda není jen o klimatu, ale také o bezpečnosti. Musíme rovněž spolupracovat na celosvětové úrovni, abychom zajistili demokratickou alianci pro zachování naší digitální autonomie.

Ráda bych také krátce zmínila informační válku, které čelíme. Nejenže musíme posílit naši kybernetickou obranu, ale musíme rovněž zabránit tomu, aby byl boj Evropy proti Putinovi vykládán jako boj proti samotnému Rusku. Nadějí jsou Rusové, kteří se i přes riziko uvěznění staví proti Putinovu režimu. Stojí na správné straně dějin. Na naší straně.

A závěrem je třeba jednoznačně prohlásit: to, co dělají Putin a Lukašenko na Ukrajině, je zločinné. Jedná se o válečný zločin. Jde o rozvrácení demokratického světového řádu, a až nastane čas, musíme zajistit, aby se zodpovědné osoby ze svých činů zpovídaly u mezinárodního trestního soudu. Tím by se završilo vítězství ukrajinského lidu, právního státu i našeho života založeného na pravidlech.

Děkuji vám.